

NEMZETI ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI HIVATAL

Szója fajtakísérletek

Szekrényes Gábor, NÉBIH Mezőgazdasági Genetikai Erőforrások Igazgatóság

referens

Tordas, 2025. 03. 06.

World Soybean Production

World		391,169,000	388,008,000	(3,161,000)
Rank	Country	December	January	Difference
1	Brazil	152,000,000	153,000,000	1,000,000
2	United States	118,266,000	116,377,000	(1,889,000)
3	Argentina	49,500,000	45,500,000	(4,000,000)
4	China	18,400,000	20,328,000	1,928,000
5	India	12,000,000	12,000,000	0
6	Paraguay	10,000,000	10,000,000	0
7	Canada	6,543,000	6,543,000	0

Source: FAS/USDA (metric tons)

European Union: 2,465,000

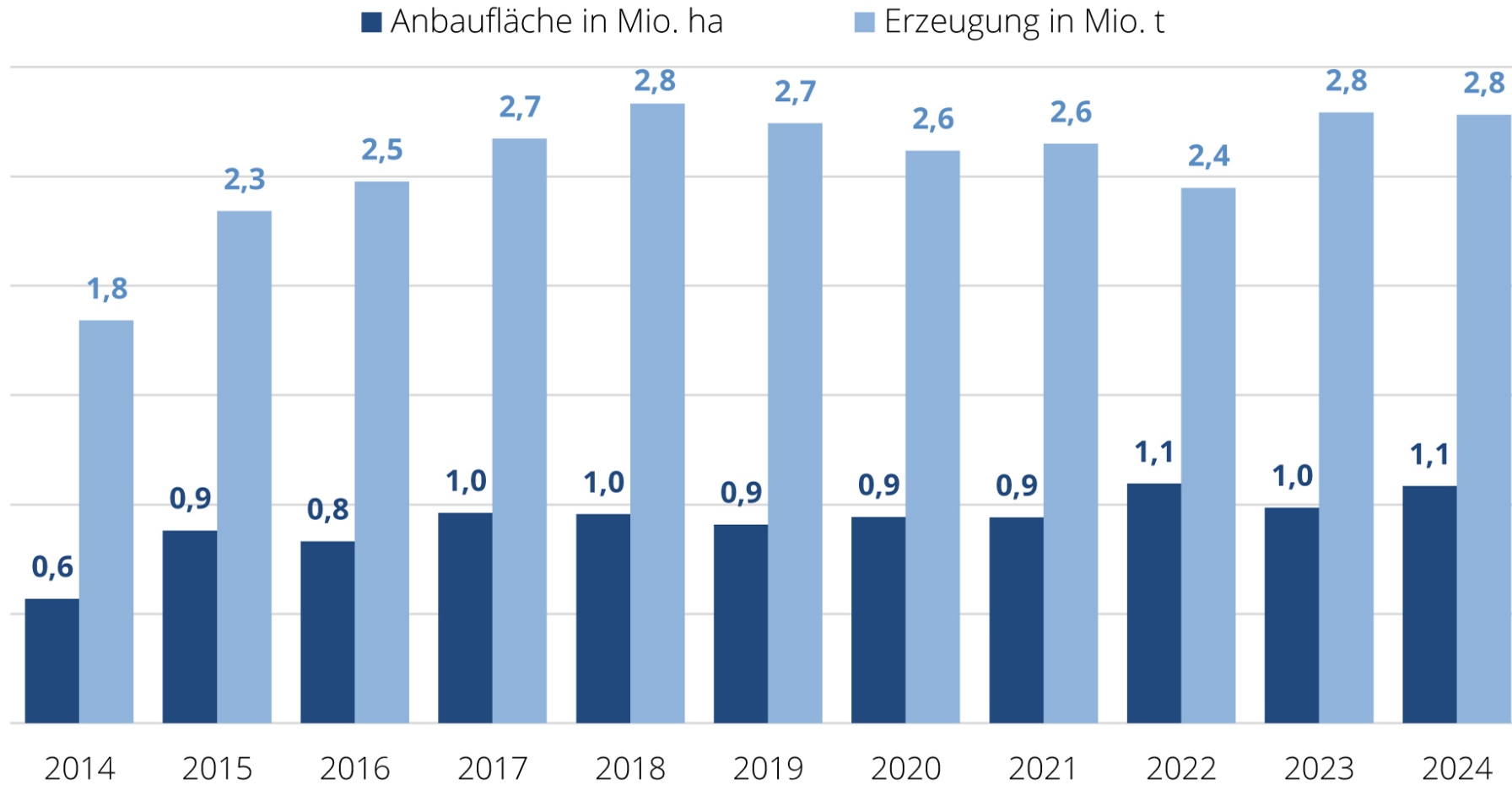
Russia: 5,500,000

Ukraine: 3,600,000

Soybean area development in Europe (million ha)

Erzeugung von Sojabohnen in der EU-27

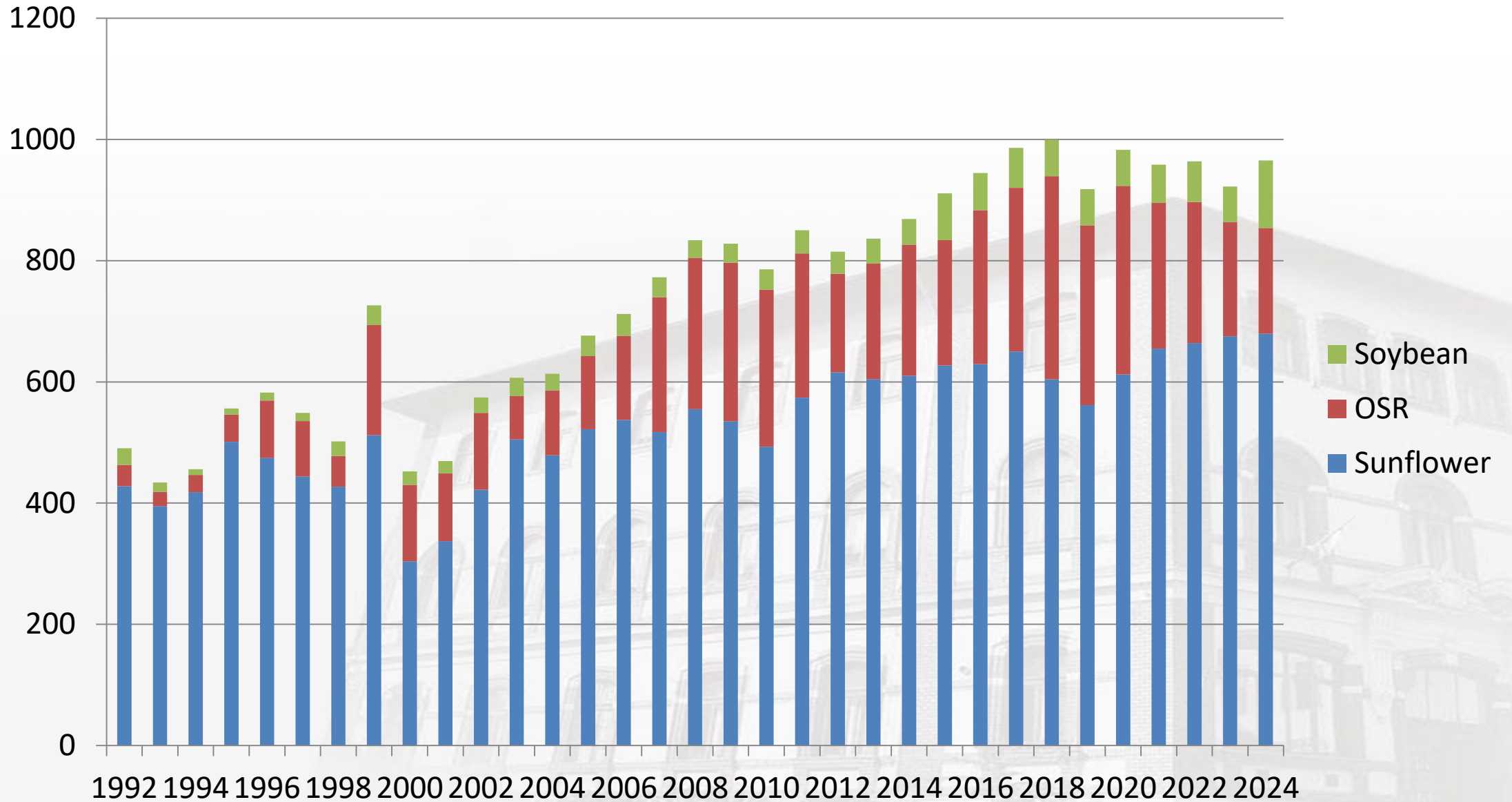

Quelle: EU Kommission

Anmerkung: 2024 Prognose

ezer ha

*Szója országos vetésterületének
és termésátlagának alakulása
2013-2021.*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
eha	41,205	42,337	77,013	61,198	65,830	60,022	59,617	58,504	62,740
t/ha	2,056	2,684	1,815	2,958	2,462	2,900	2,864	2,724	2,608
et	84,7	113,6	142,6	181,0	162,1	174,0	170,7	159,4	163,657

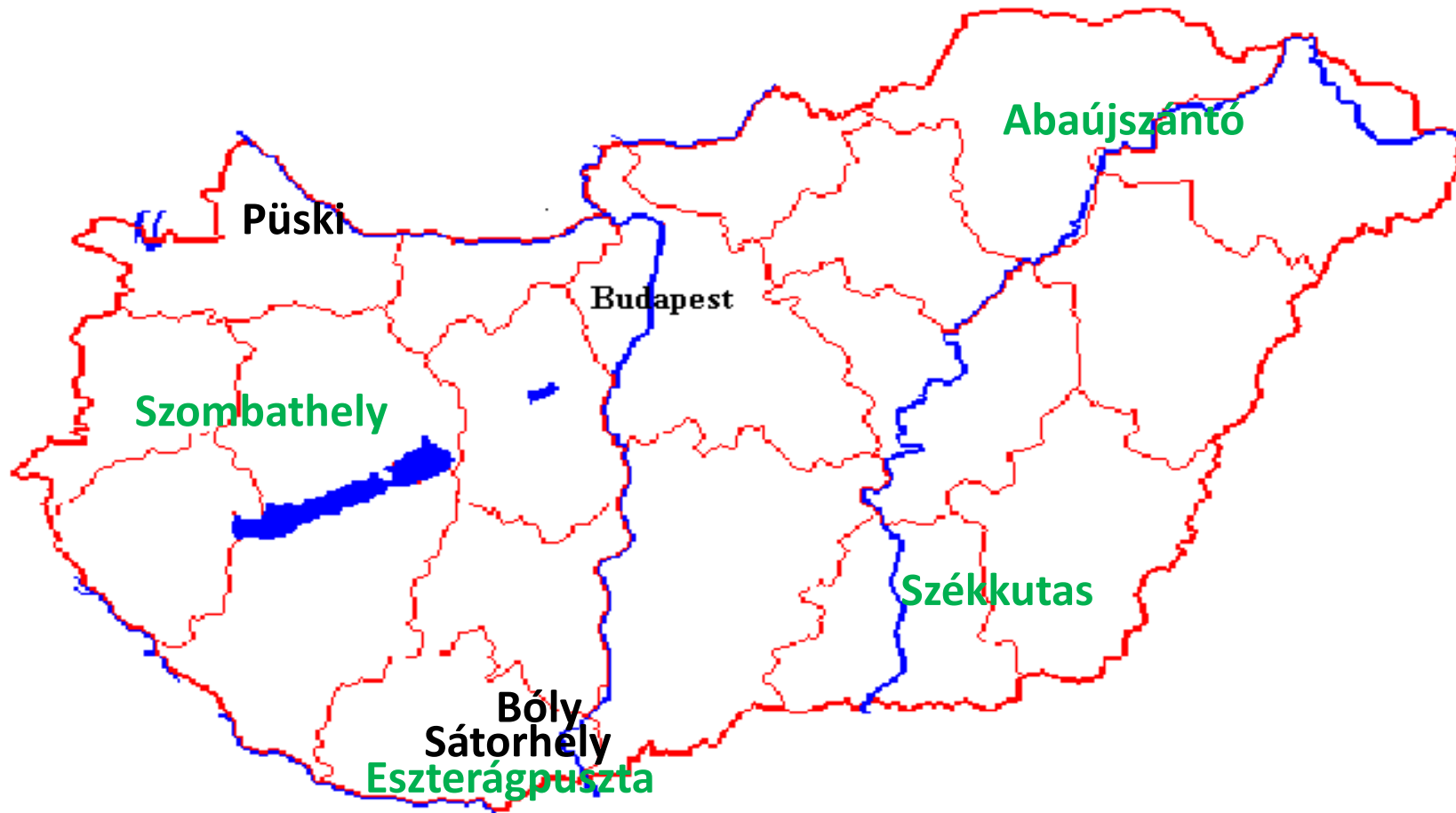
*Szója országos vetésterületének
és termésátlagának alakulása
2022-2024.*

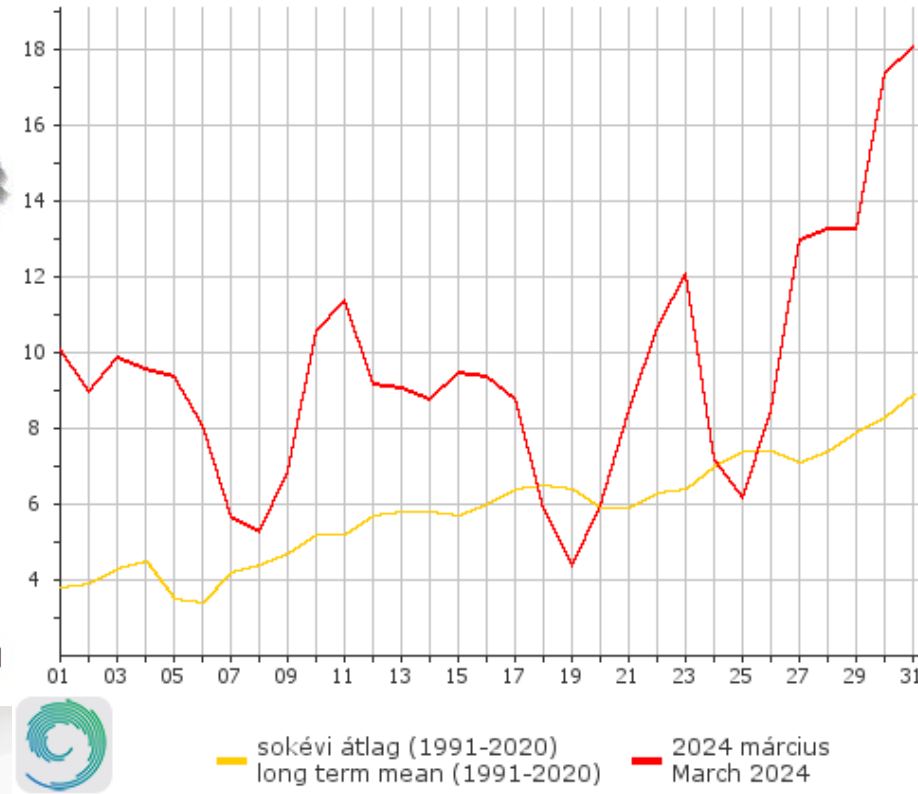
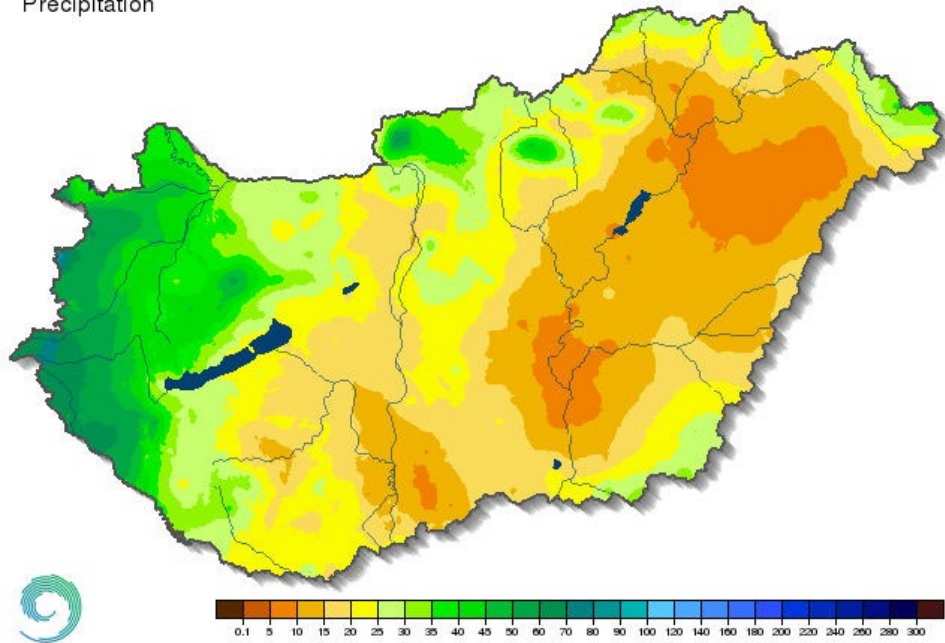
	2022	2023	2024
eha	67, 040	58, 386	111, 672
t/ha	1,895	3,035 !!!!	2,237
et	127,027	177,219	249,771

Ország rész	Régió	Vármegye	Szója					
			Összes terület	Betakarított terület	Termés átlag	Összes termés		
			ha	%	kg/ha	t		
Közép-Magyarország	Közép-Magyarország	Budapest, Pest	402	402	100	1150	462	
		Összesen	402	402	100	1150	462	
Dunántúl	Közép-Dunántúl	Fejér	2 457	2457	100	1899	4666	
		Komárom-Esztergom	334	334	100	1300	434	
		Veszprém	4 270	4270	100	1700	7259	
		Összesen	7 061	7061	100	1750	12359	
	Nyugat-Dunántúl	Győr-Moson-Sopron	13227	13227	100	2450	32406	
		Vas	16411	16411	100	2460	40371	
		Zala	12315	12315	100	2300	28325	
		Összesen	41 953	41953	100	2410	101102	
	Dél-Dunántúl	Baranya	21442	21442	100	2360	50603	
		Somogy	6014	6014	100	2380	14313	
		Tolna	3172	3078	97	1894	5830	
		Összesen	30 628	30534	100	2317	70746	
	Alföld és Észak-Magyarország	Észak-Magyarország	Borsod-Abaúj-Zemplén	8180	8180	100	2600	21268
			Heves	128	128	100	2200	282
Nógrád			178	178	100	1880	335	
Összesen			8 486	8486	100	2579	21884	
Észak-Alföld		Hajdú-Bihar	2571	2571	100	2333	5998	
		Jász-Nagykun-Szolnok	2883	2883	100	2250	6487	
		Szabolcs-Szatmár-Bereg	2311	2294	99	2230	5116	
		Összesen	7 765	7748	100	2272	17601	
Dél-Alföld		Bács-Kiskun	7622	7622	100	1600	12195	
		Békés	4978	4978	100	2000	9956	
		Csongrád-Csanád	2888	2888	100	1200	3466	
		Összesen	15489	15488	100	1654	25617	
Magyarország		Összesen	111784	111672	100	2237	249771	

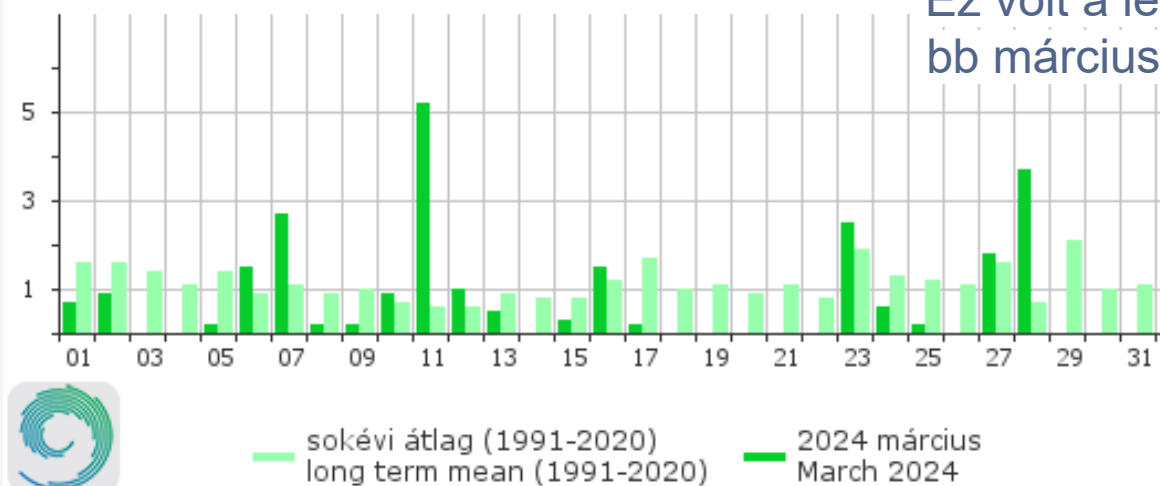
Szója kísérletek elhelyezése 2024-ban.

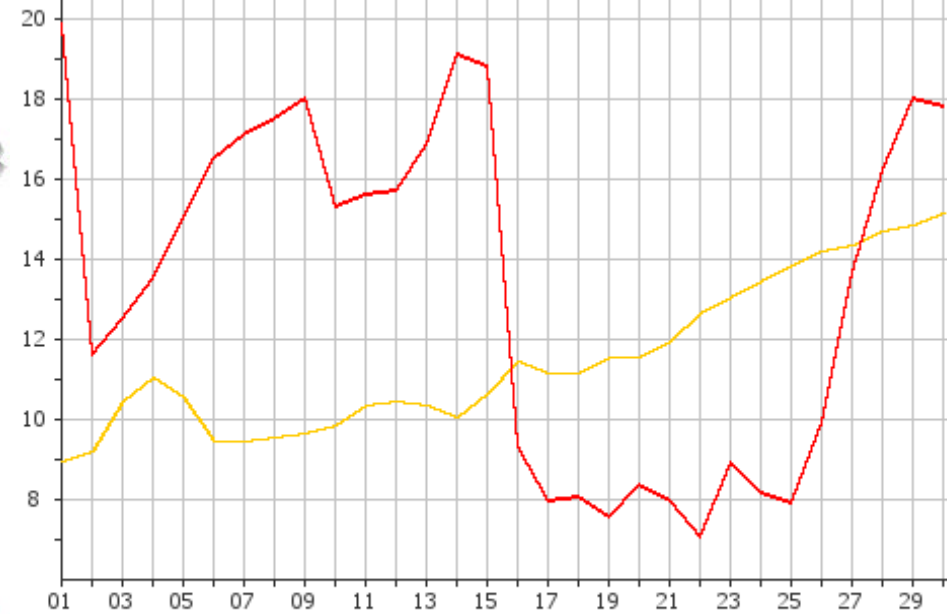
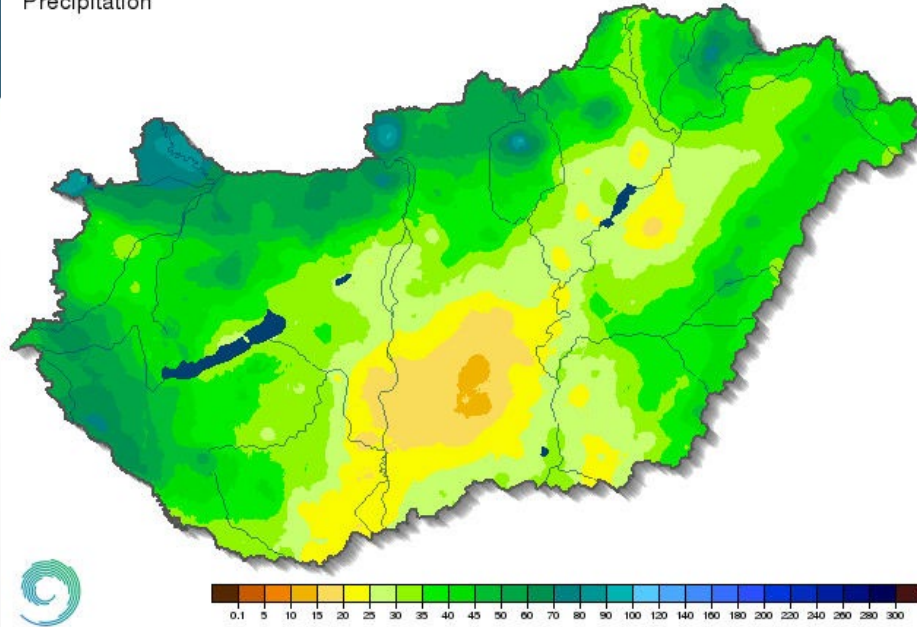

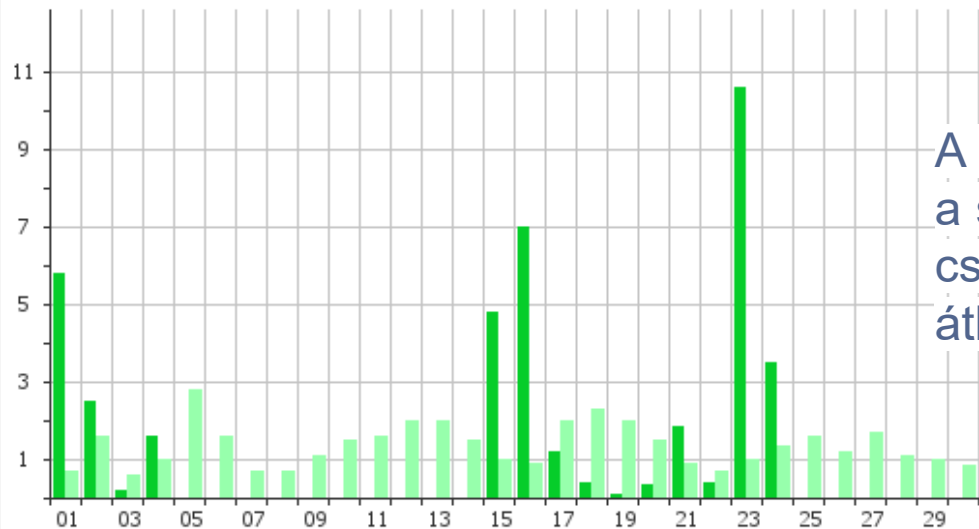
2024. március

Ez volt a legmelegebb és a 44. legszárazabb március a hosszú éghajlati adatsor 1901-es kezdete óta.

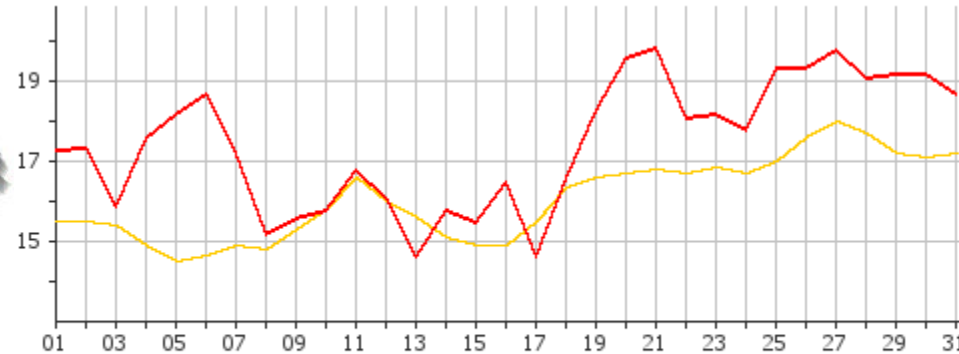
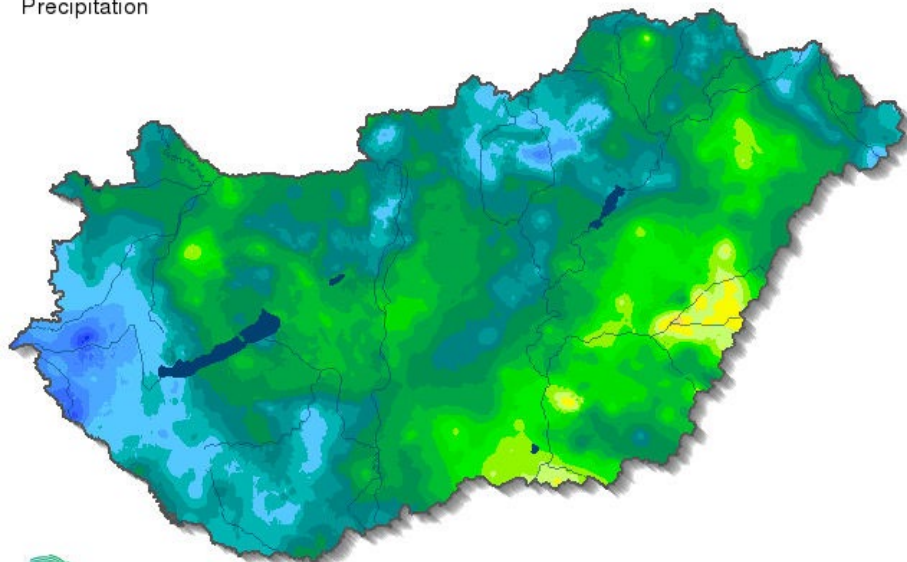
— sokévi átlag (1991-2020)
long term mean (1991-2020) — 2024 április
April 2024

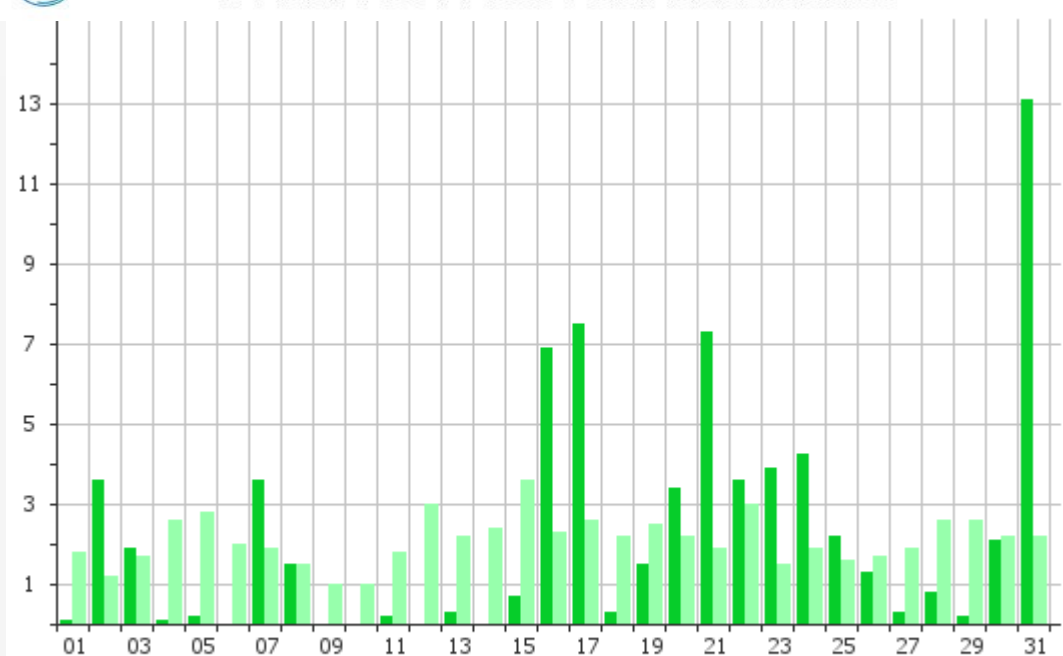
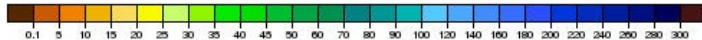
— sokévi átlag (1991-2020)
long term mean (1991-2020) — 2024 április
April 2024

2024. április

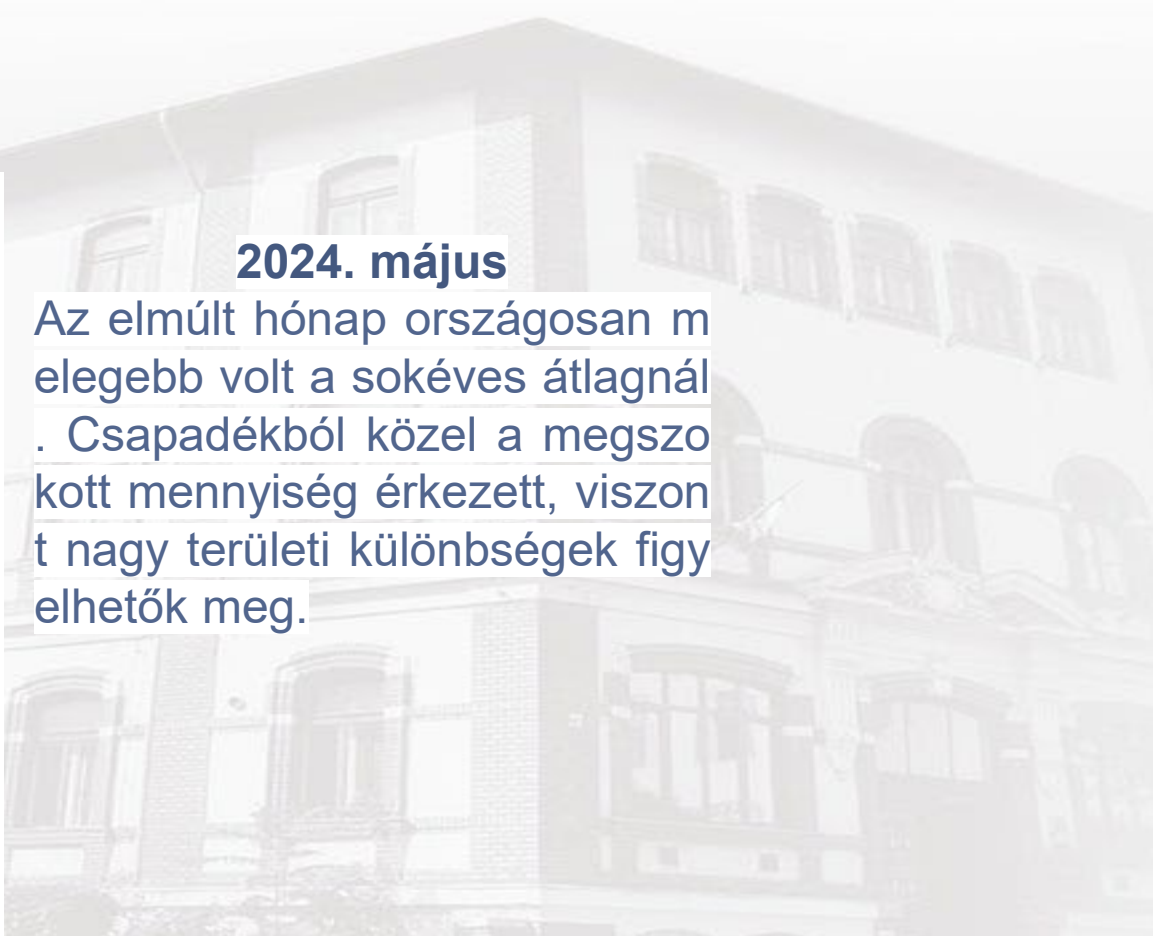
A rekordmeleg márciust követően április is a szokásosnál jóval enyhébbnek adódott. A csapadék megközelítőleg elérte a sokéves átlagot, de nagy területi különbségekkel.

— sokévi átlag (1991-2020)
long term mean (1991-2020) — 2024 május
May 2024

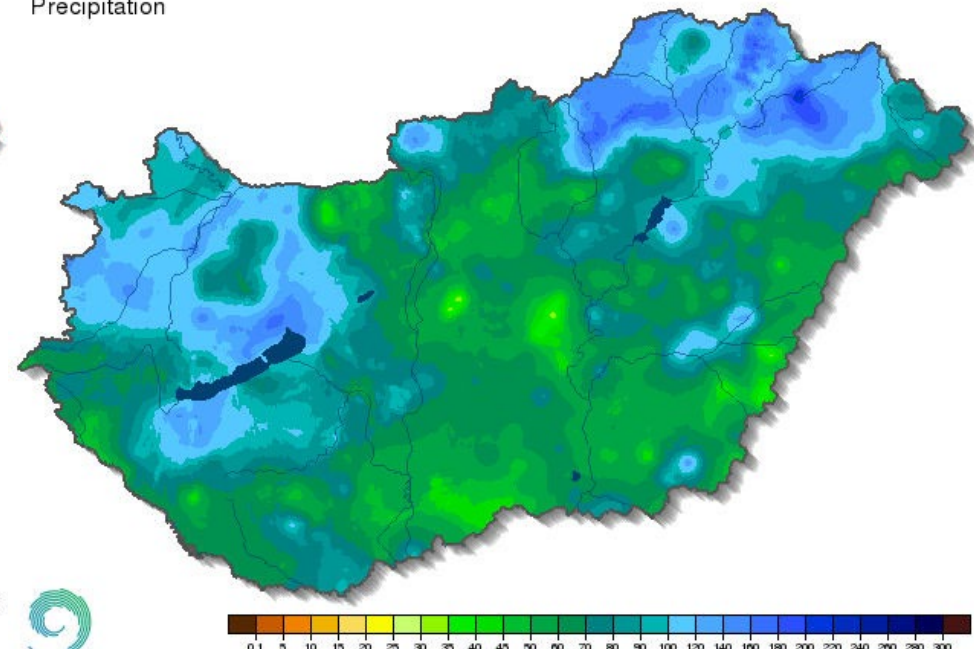
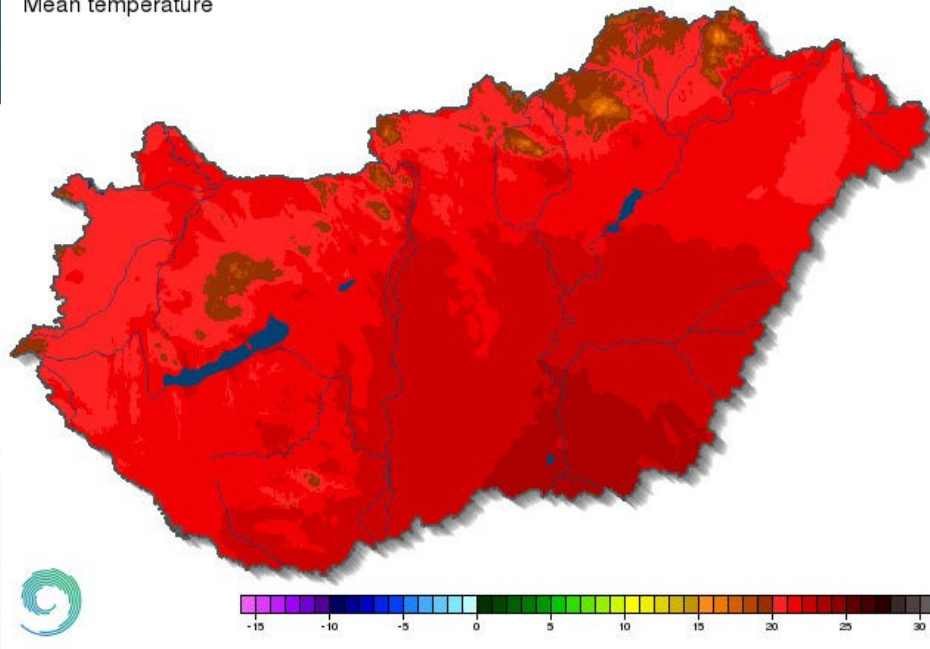

— sokévi átlag (1991-2020)
long term mean (1991-2020) — 2024 május
May 2024

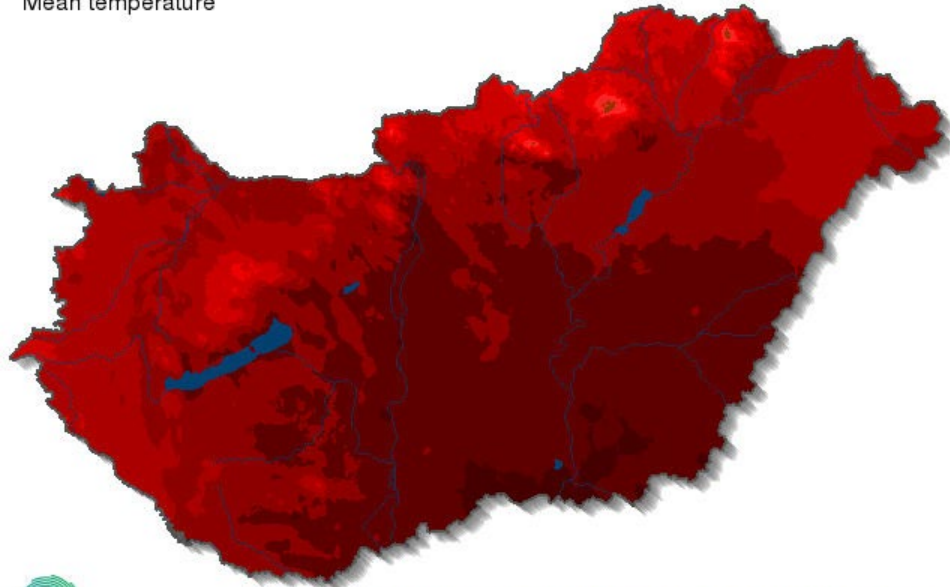
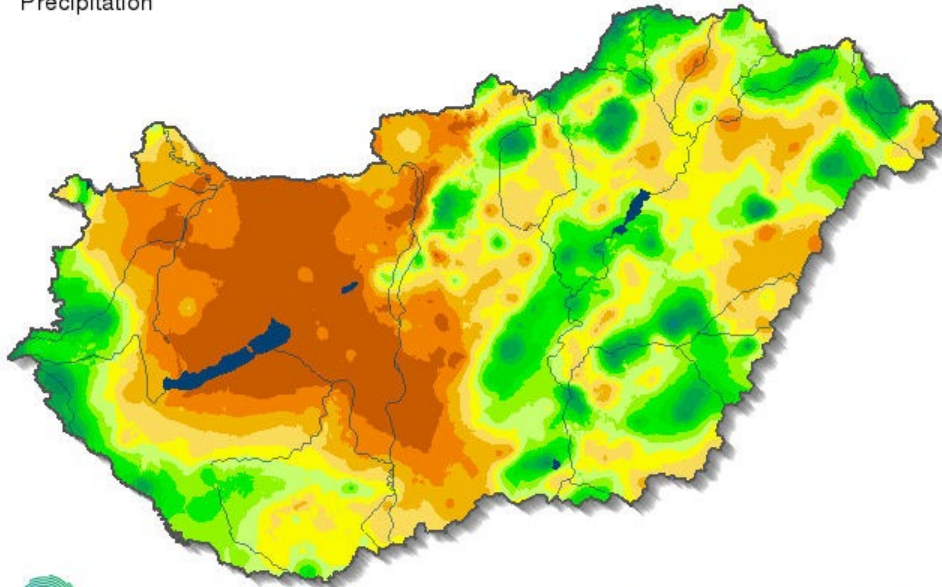
2024. május

Az elmúlt hónap országosan m
elegobb volt a sokéves átlagnál
. Csapadékból közel a megszo
kott mennyiség érkezett, viszon
t nagy területi különbségek figy
elhetők meg.

2024. június

2024 júniusa kiemelkedően meleg volt, az 5. legmelegebb lett a XX. század kezdete óta. Országos átlagban a normálnál 15%-kal csapadékosabb volt, azonban a területi eloszlás a csapadék konvektív jellege miatt nagyon egyenetlenül alakult.

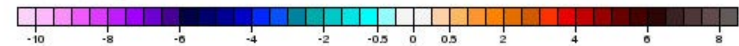
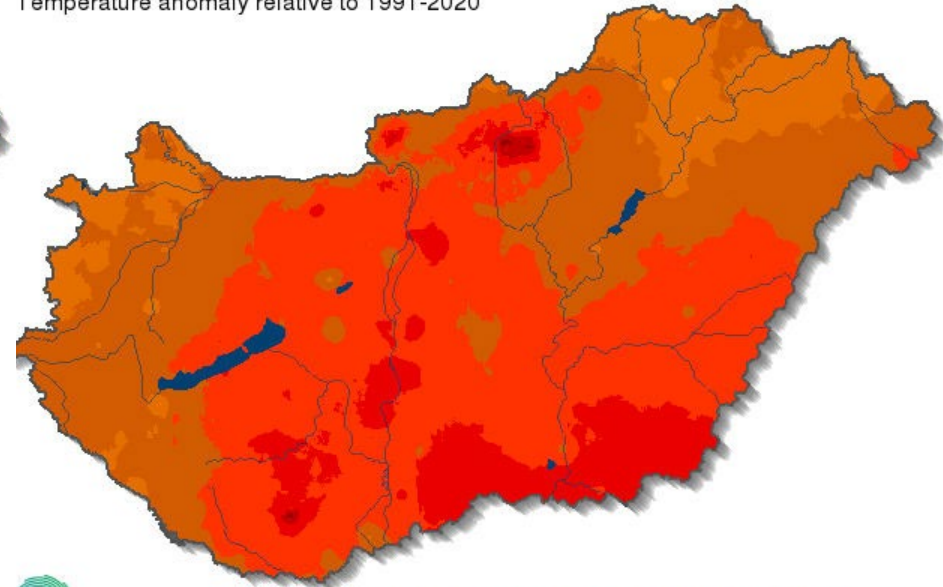
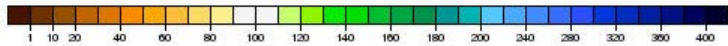
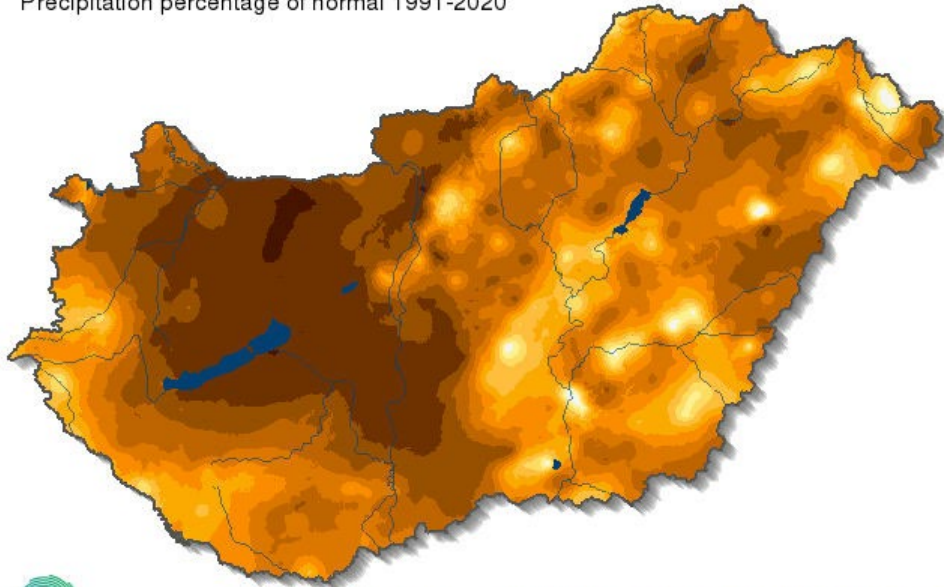

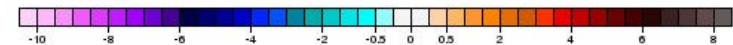
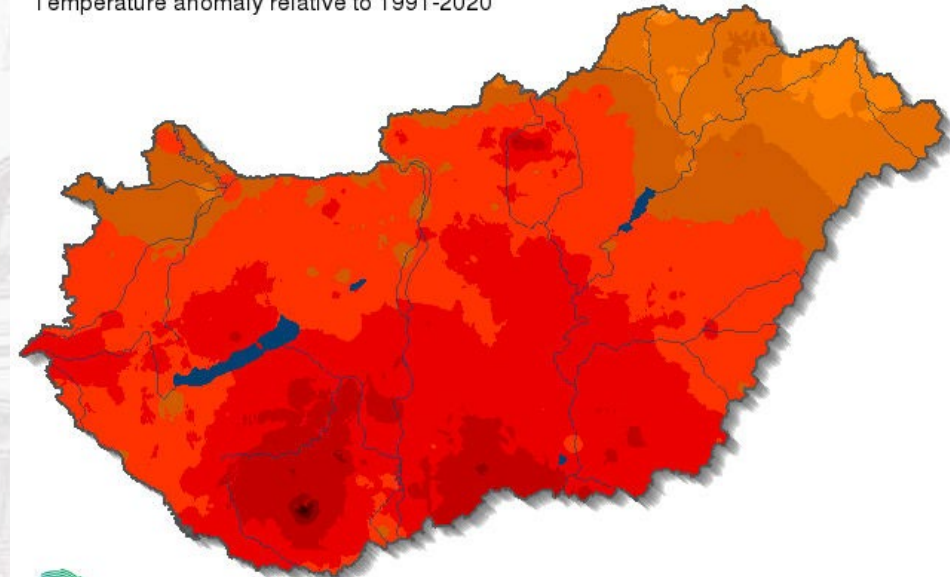
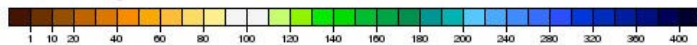
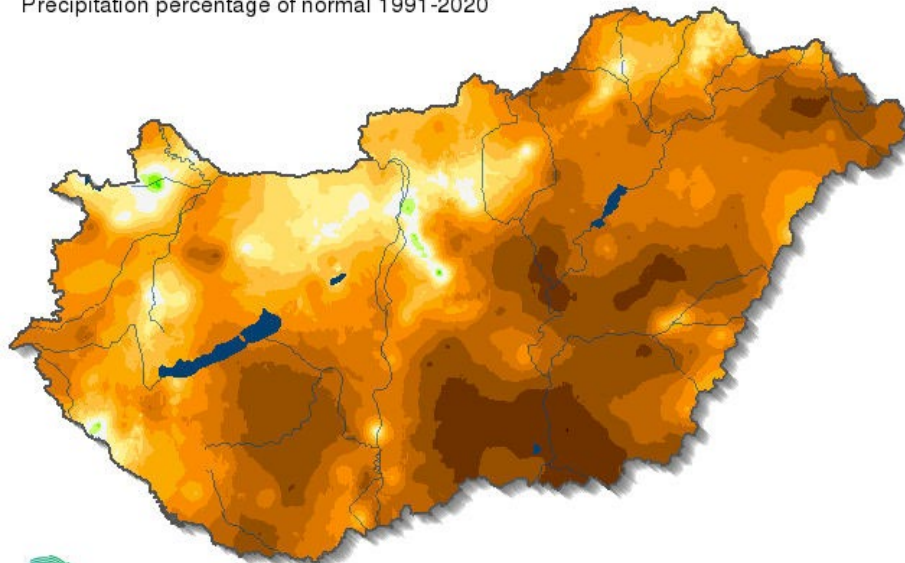
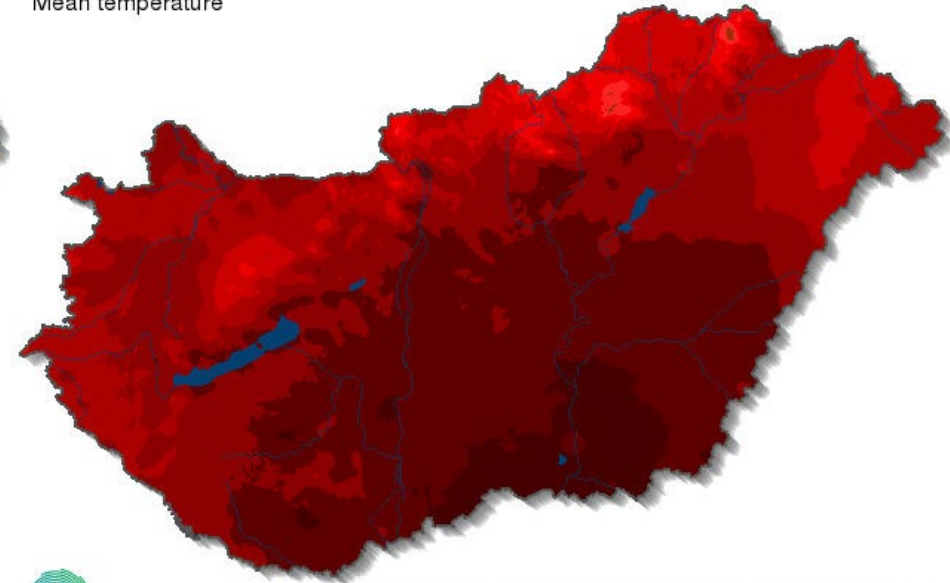
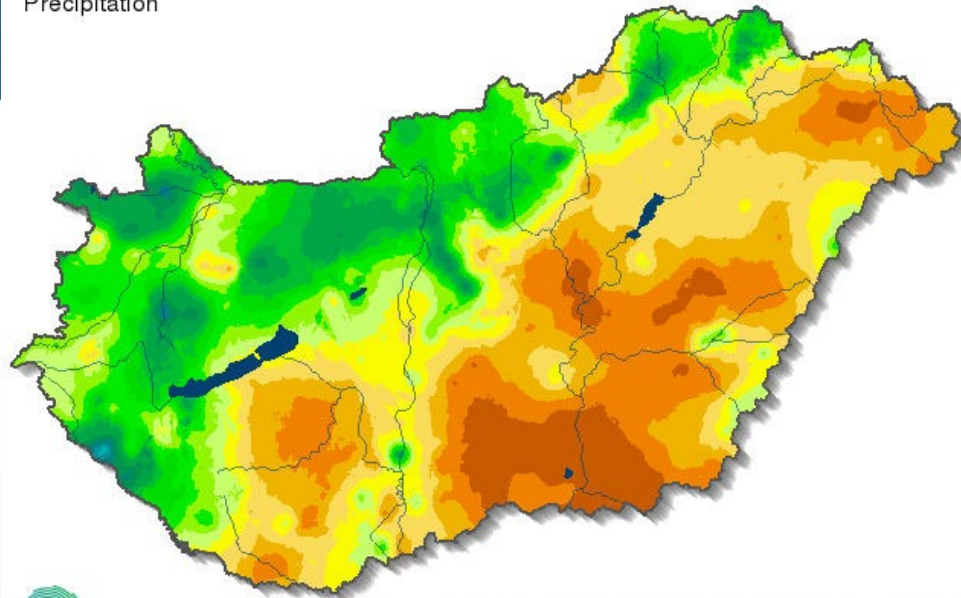
Csapadékösszeg az 1991-2020-as átlag százalékában
Precipitation percentage of normal 1991-2020

2024. július

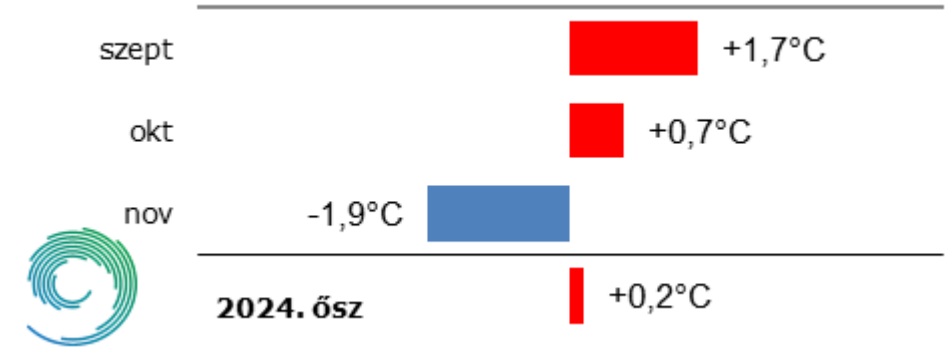
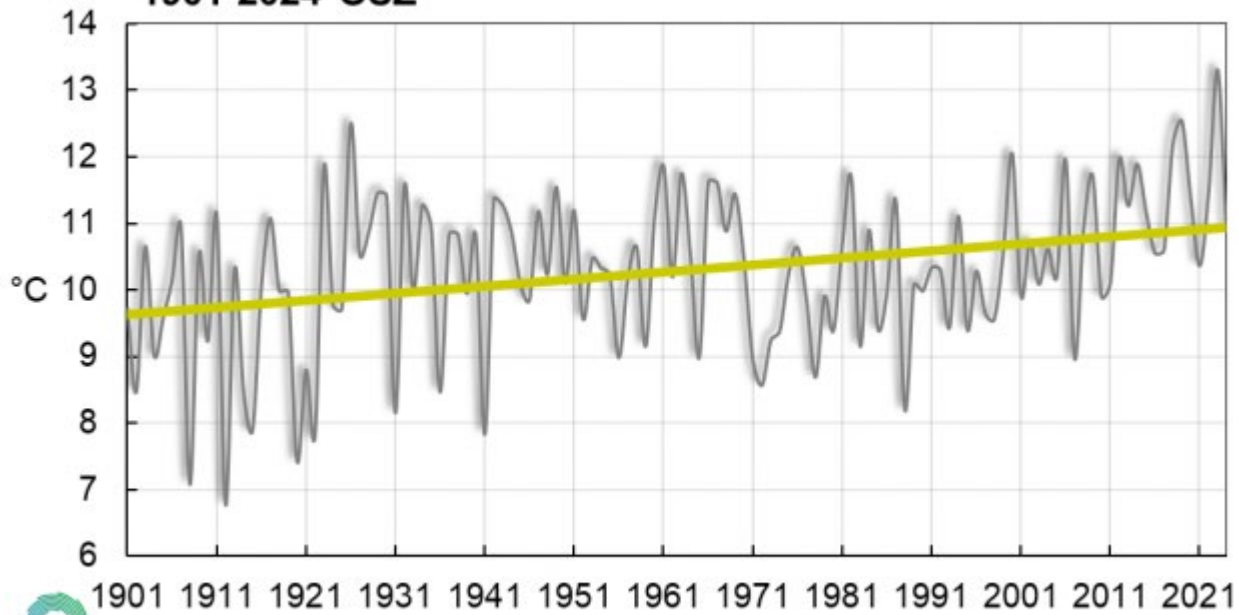
Középhőmérséklet eltérése az 1991-2020-as átlagtól [°C]
Temperature anomaly relative to 1991-2020

2024. július

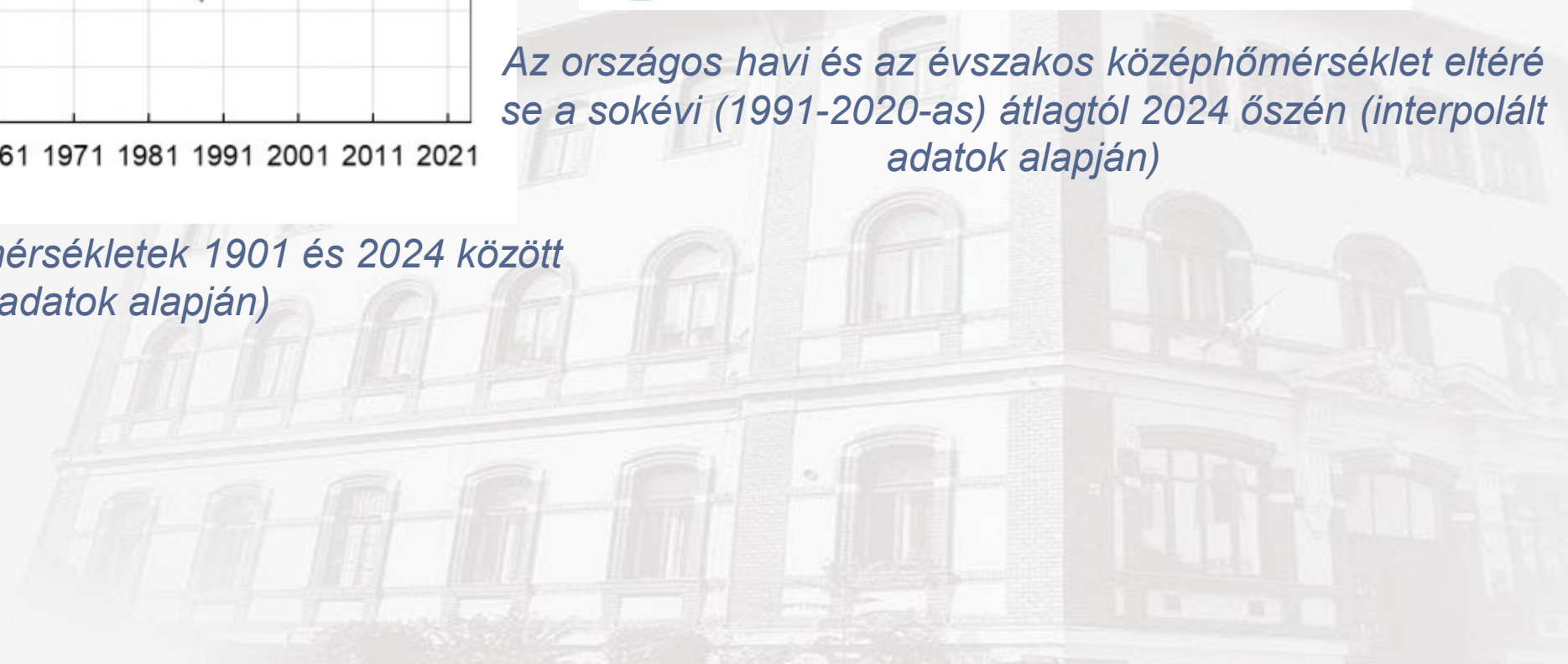

1901-2024 ŐSZ

Az országos havi és az évszakos középhőmérséklet eltérése a sokévi (1991-2020-as) átlagtól 2024 őszén (interpolált adatok alapján)

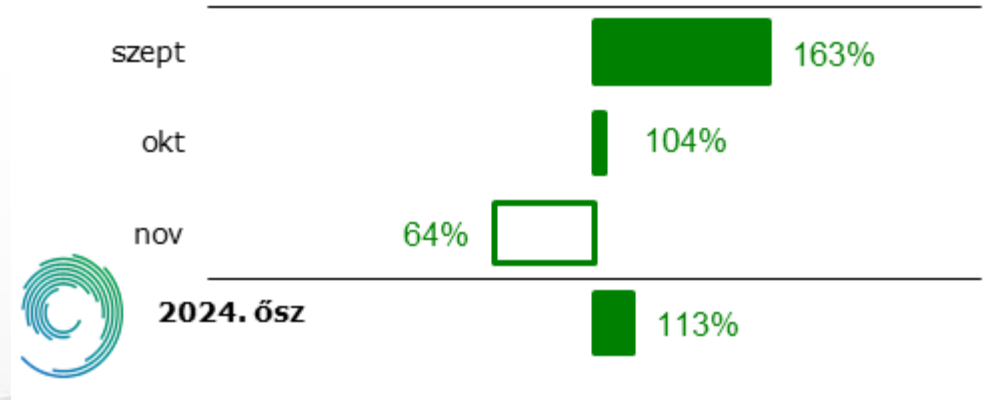
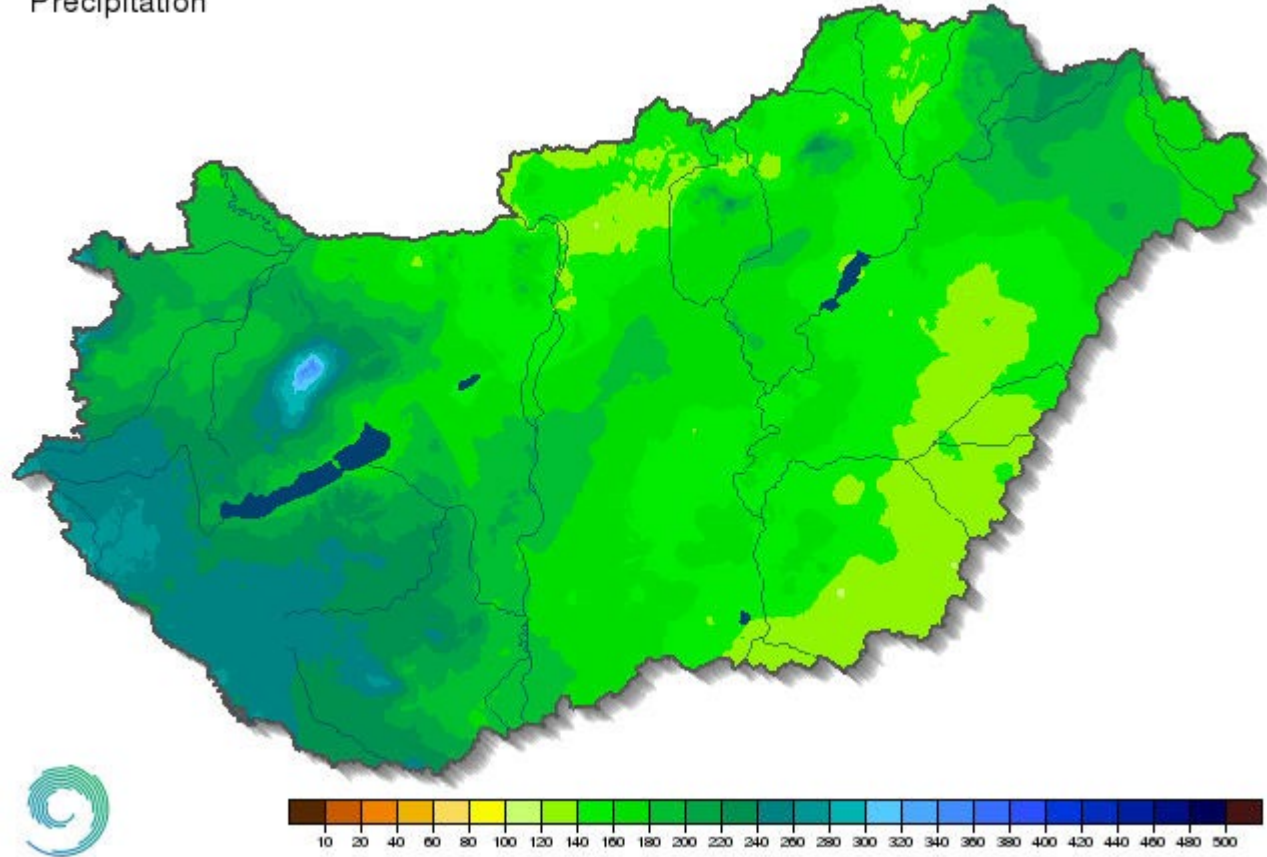
Az országos őszi középhőmérsékletek 1901 és 2024 között (interpolált adatok alapján)

Csapadékösszeg [mm]
Precipitation

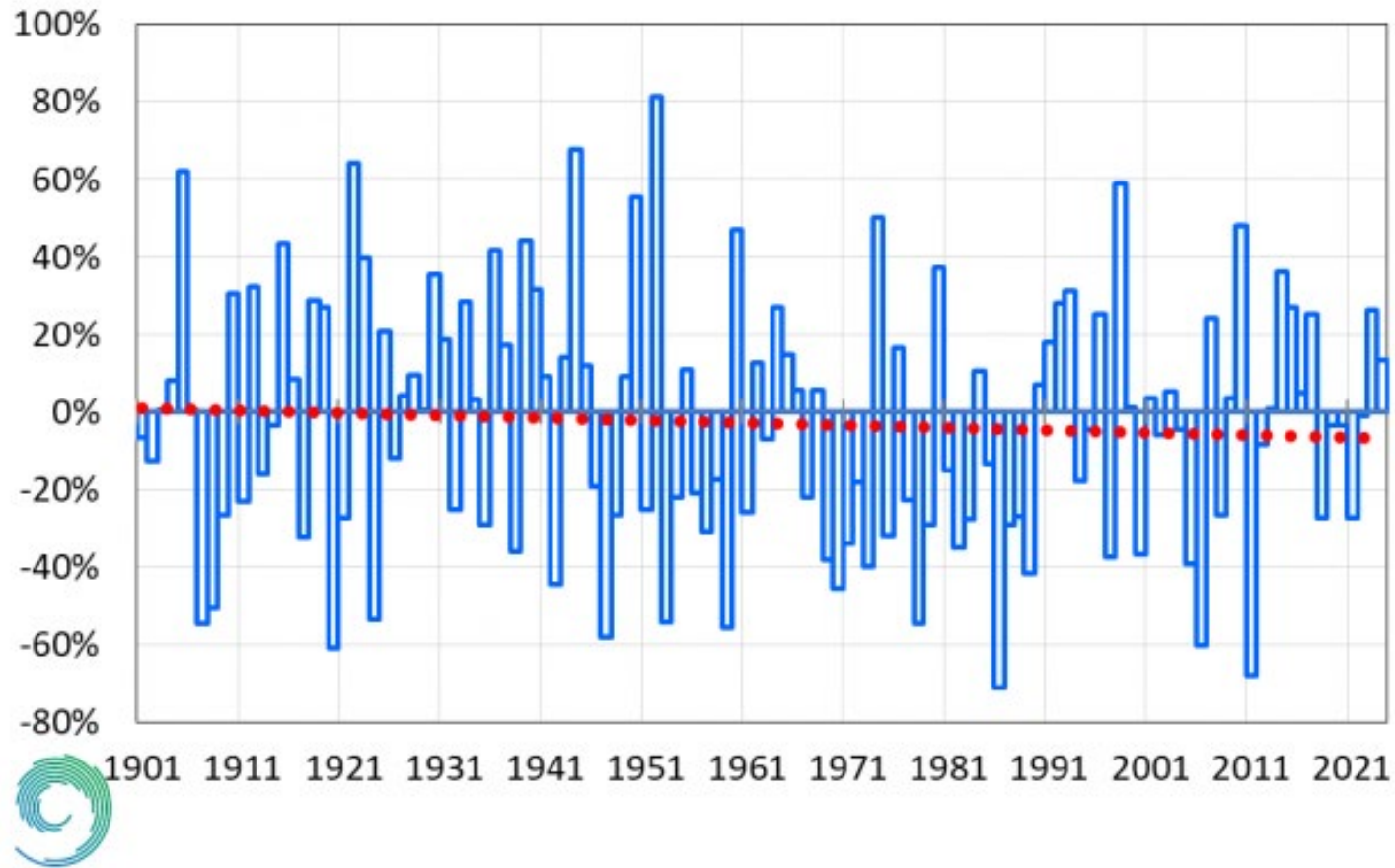
2024. ősz

Az országos havi és az évszakos csapadékösszeg a sokévi (1991-2020-as) átlag százalékos arányában kifejezve 2024 őszén (interpolált adatok alapján)

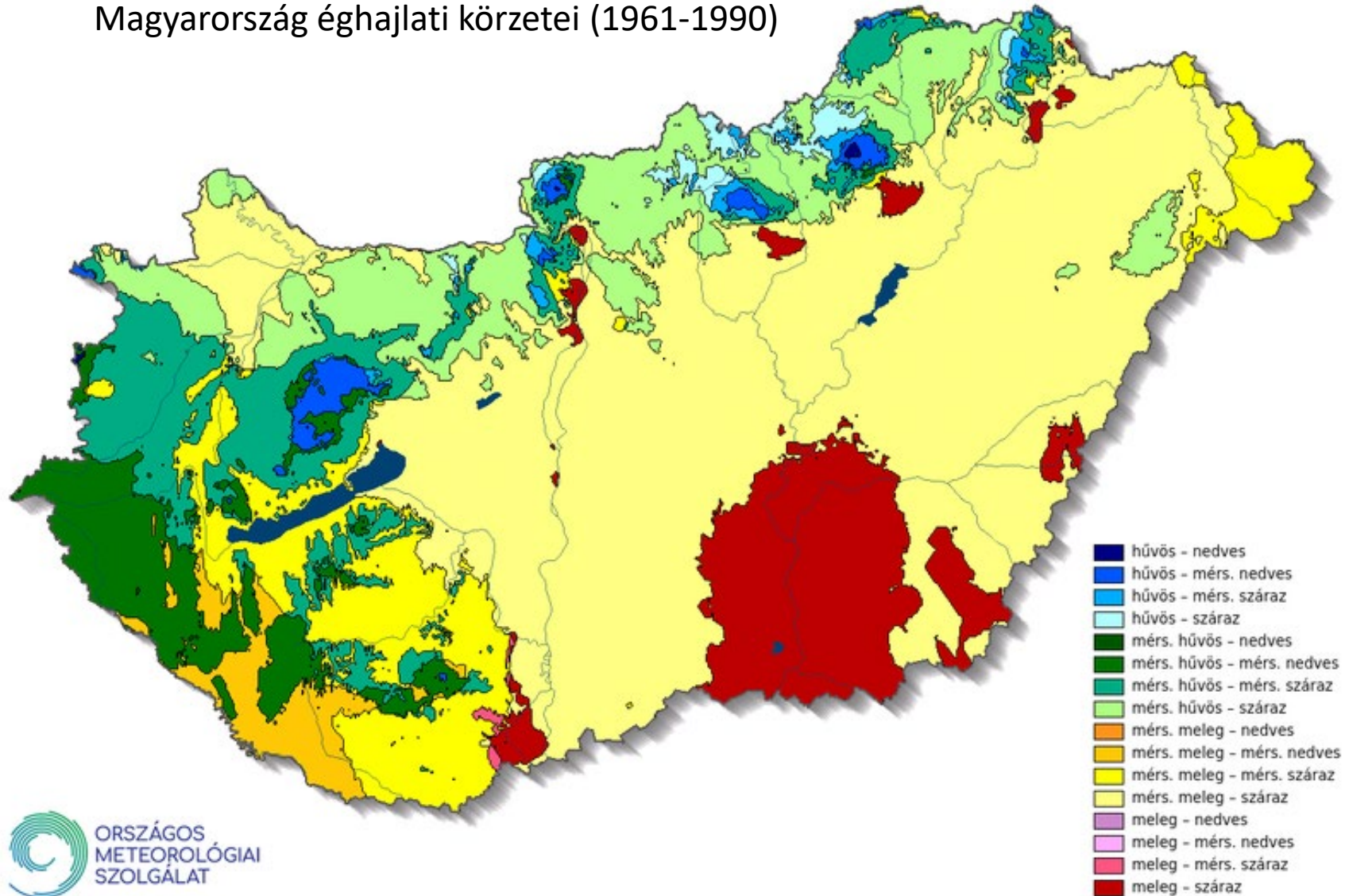

1901-2024 ŐSZ

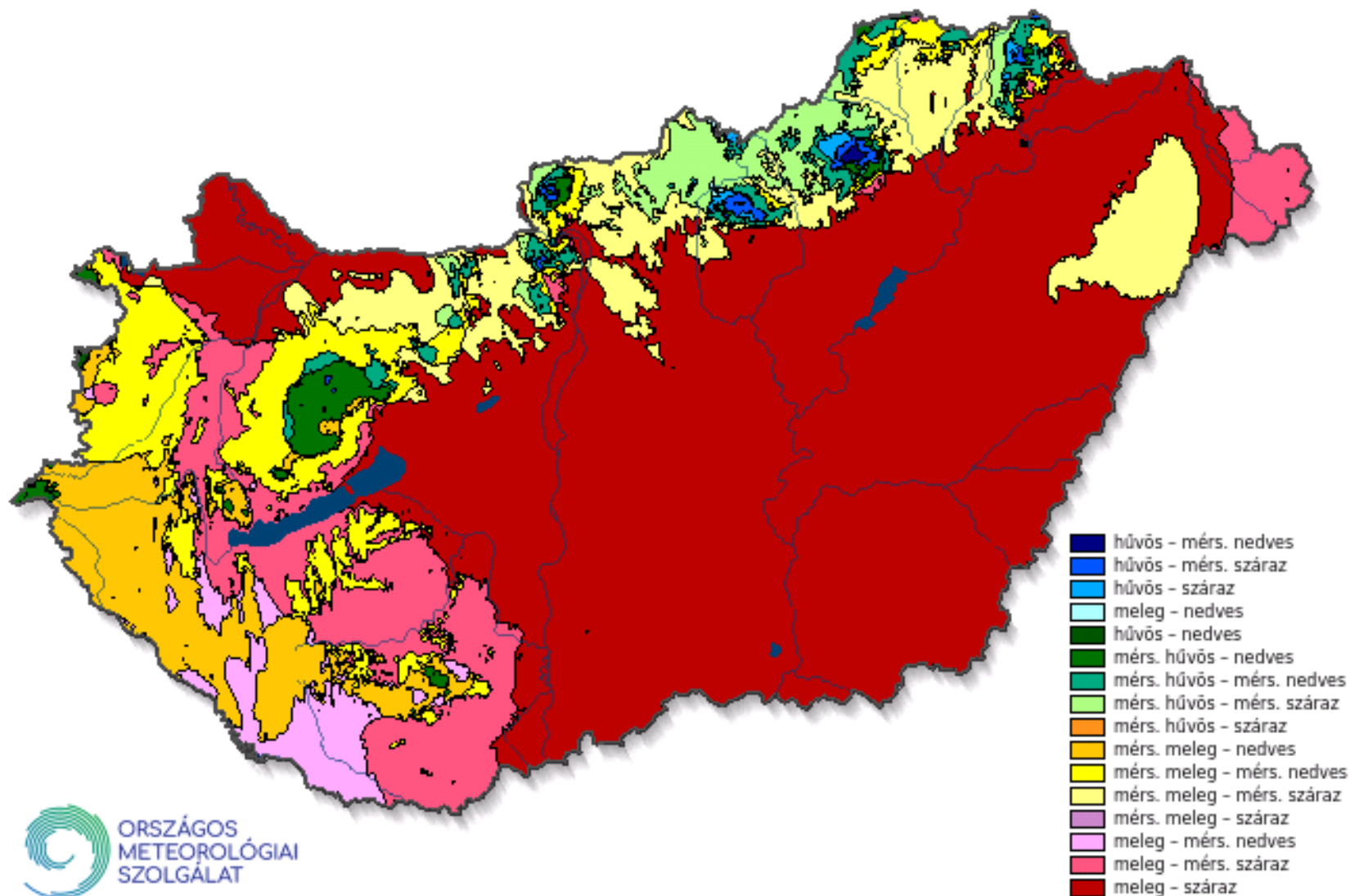

Az országos őszi csapadékösszegek százalékos eltérése a sokéves (1991-2020-as) átlagtól 1901 és 2024 között (interpolált adatok alapján)

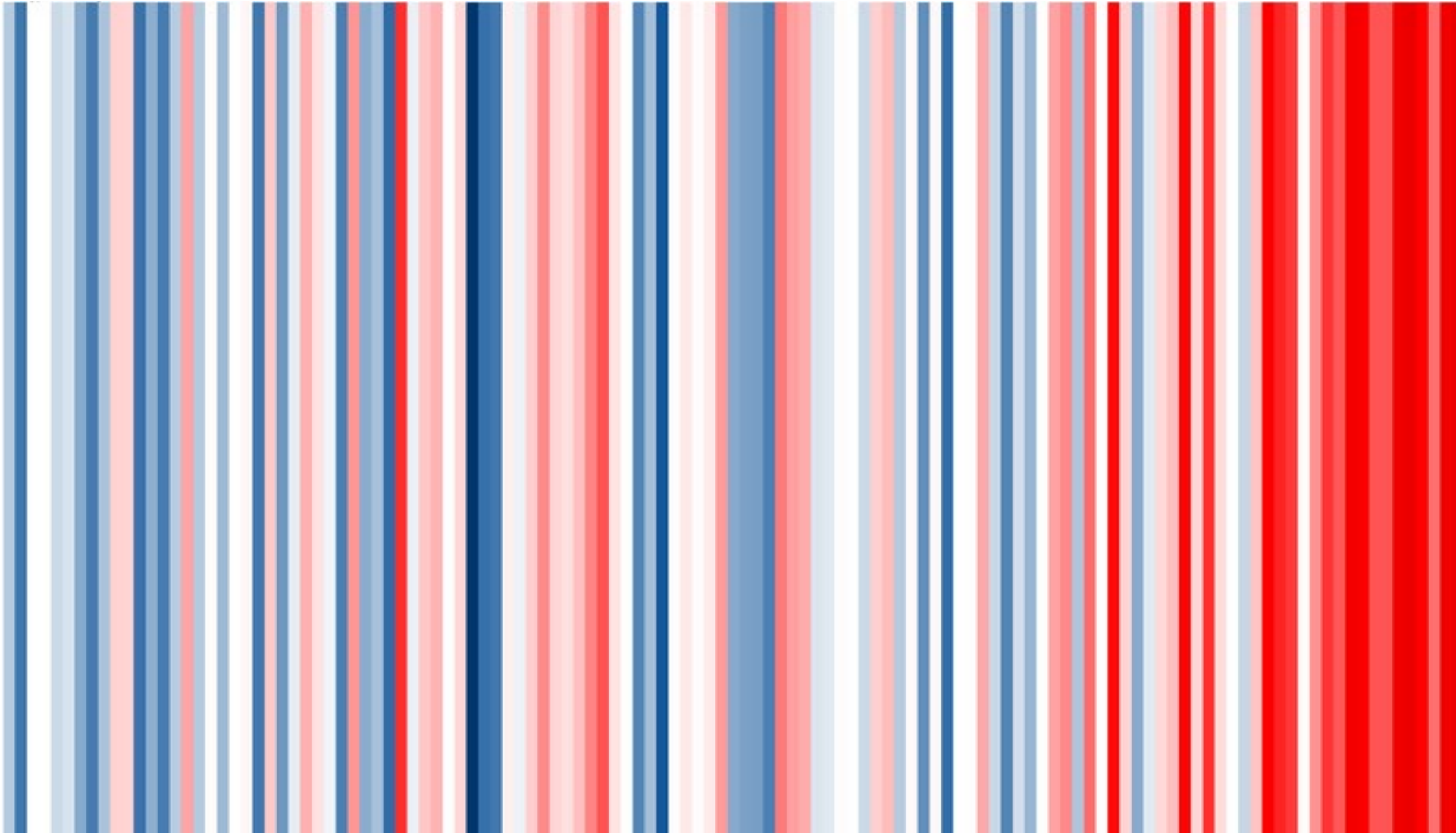
Magyarország éghajlati körzetei (1961-1990)

Magyarország éghajlati körzetei (1991-2020)

Magyarország felmelegedését ábrázoló klímacsík (1901–2023)

Szója kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérletek 2024.

		ÁE	EU	FJ	Helyek 2024
I. Igen korai/00	17	5	2	10	7
II. Korai/0	18	10	8	8	5
III. Közép/I	13	4	5	4	4
Összesen:	48	19	7	22	

Bejelentők:	Fajták száma:	
Bóly	2	6 fajta 12,50%
GK Szeged	2	
Biomagker	1	
Margittasziget	1	
Lidea (11)	6	42 fajta 87,50%
Lidea/Galldorf	2	
Lidea/Margittasziget	1	
Lidea/Isterra	1	
Lidea/KITE	1	
RAGT (12)	7	
RAGT/Axereal	5	
RWA	5	
Saatzucht Donau	4	
Saatbau Linz	4	
Aliska/Petersen	1	
Agromag	1	
Axereal	1	
Karintia	1	
KITE	1	
Saaten Union	1	
Összesen:	48	

Államilag elismert fajták 2024.

		Takarmány	Étkezési/HP
I.Igen korai/00	14	12	2
II.Korai/0	26	23	3
III.Közép/I	17	14	3
IV.Késői/II	-		
Összesen:	57	49	8

EU:814

Szója kisparcellás fajtaösszehasonlító kísérletek eredményei
Igen korai érésű fajták

	2024	2023
Magtermés t/ha	2,27	2,87
Fehérjetermés kg/ha	790	942
Fehérjetartalom %	40,6	38,1
Olajtermés kg/ha	431	578
Olajtartalom %	21,8	23,5

Korai érésű fajták

	2024	2023
Magtermés t/ha	1,83	3,03
Fehérjetermés kg/ha	637	981
Fehérjetartalom %	40,9	37,5
Olajtermés kg/ha	334	605
Olajtartalom %	20,6	23,2

Középérésű fajták

	2024	2023
Magtermés t/ha	1,57	2,97
Fehérjetermés kg/ha	531	974
Fehérjetartalom %	40,3	38,0
Olajtermés kg/ha	296	583
Olajtartalom %	21,1	22,9

2025.évi szója kísérletek, tervek, változások

Kísérlettípusok:

- Hivatalos fajtaösszehasonlító
- EU fajták vizsgálata
- Államilag elismert fajták vizsgálata
- Megbízásos kísérletek

Érés csoportok- Igen korai/00, Korai/0, Középérésű/I csoport:

- Takarmány
- HP, magas fehérjetartalmú étkezési

Vizsgálatok:

Magtermés, olajtartalom, fehérjetartalom, tenyésztő alatti megfigyelések.

- Tripszininhibitor-aktivitásának meghatározása

Standard változások és csoportok a szója kísérletekben 2025.

Takarmány csoport:

Igen korai érésű fajták csoportja:

ES Mentor st.	2011	FR	Lidea/Galldorf
RGT Sefora/S15234	2022	FR	RAGT

Korai érésű fajták csoportja:

Ananda st.	2017	AT	Saatbau Linz/S.U.
ES Tribor st.	2019	FR	Lidea/Margittasziget

DH 4173 st. fajta került leváltásra.

Középérésű fajták csoportja:

ES Pallador st.	2016	FR	Lidea/KITE
ES Generator st.	2021	FR	Lidea/Isterra

Étkezési, magas fehérjetartalmú csoport /HP:**Igen korai érésű fajták csoportja:**

LID Yendor st.   2024   FR   Lidea

Korai érésű fajták csoportja:

ES Warrior st.   2020   FR   Lidea/Galldorf

Középérésű fajták csoportja:

ES Competitor/ESG 1943   2021   FR   Lidea/Galldorf

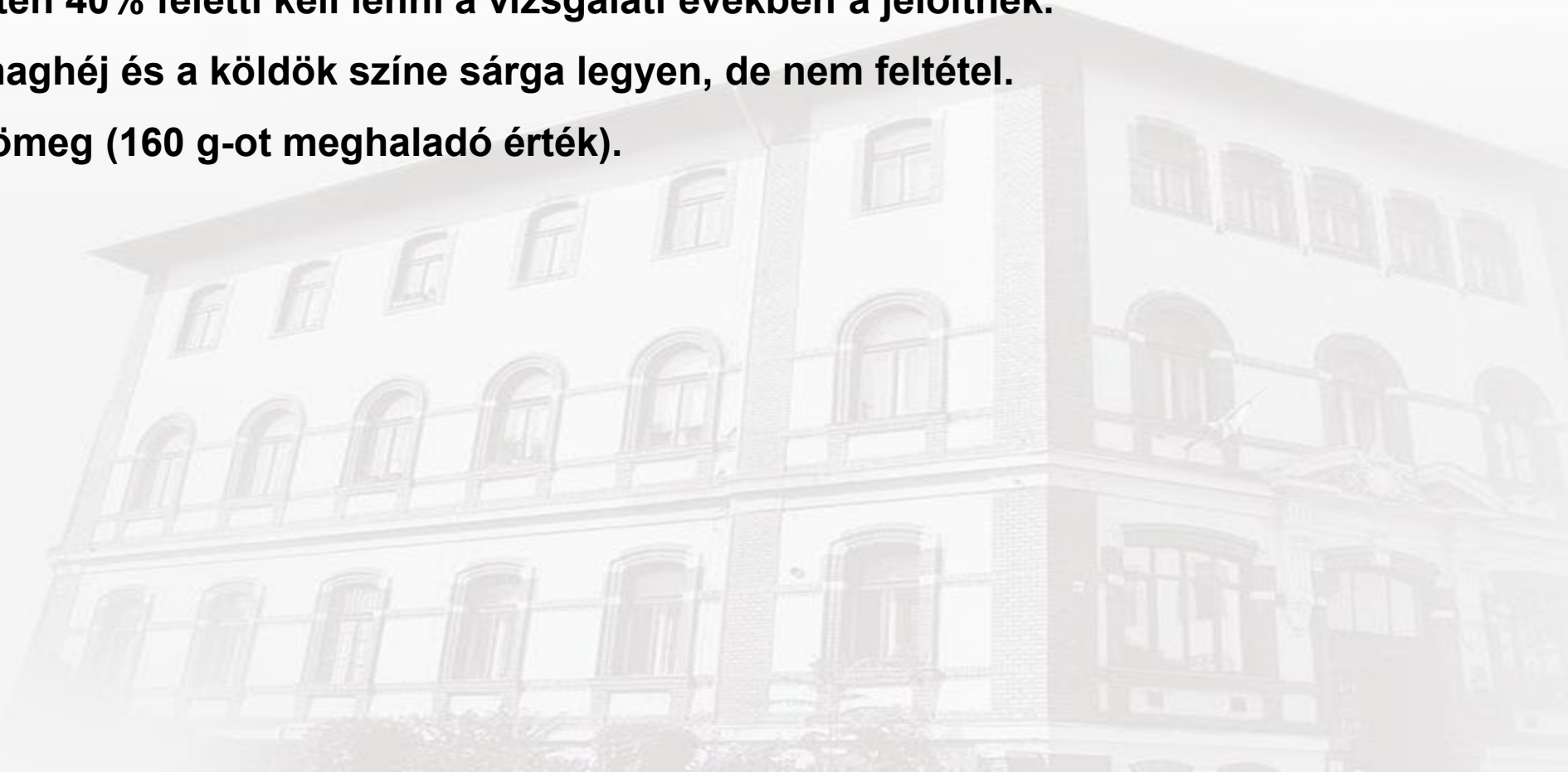

A standard fajta(ák) átlagát vagy a csoportátlagot meg kell haladni magtermés és fehérjetermés vonatkozásában az előterjesztésre kerülő fajtának.

Fehérjetartalom esetén 40% feletti kell lenni a vizsgálati években a jelöltnek.

Kívánatos, hogy a maghéj és a köldök színe sárga legyen, de nem feltétel.

Megfelelő ezermagtömeg (160 g-ot meghaladó érték).

A Hivatal az elmúlt kísérleti évek eredményei alapján az alábbi fajtajelöltek állami elismerésére tesz javaslatot.2025.03.12.

Igen korai/00 csoport:

- **Saloma / S17324** (takarmány)
- **ELGIN / CH90139** (takarmány)

Korai/0 csoport:

- **Aristea / SZD S5777** (takarmány)

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

